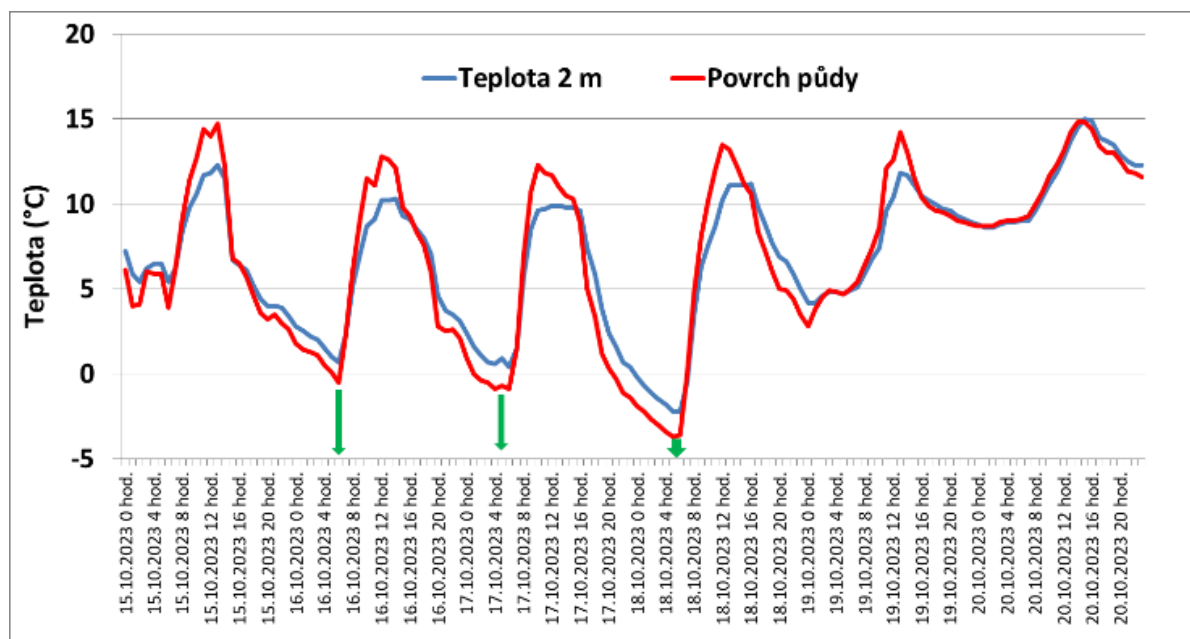

První podzimní mráz a meziploidy

V letošním zatím extrémně teplém podzimu přišel opožděně i první pokles teplot pod bod mrazu. Citlivost a tolerance jednotlivých druhů meziploidin je důležitá pro plánování termínu zapravení zbytků biomasy. Délka vegetace ovlivňuje pokrytí povrchu půdy, množství akumulovaného N (a dalších živin) v nadzemní i kořenové biomase či kvalitu hmoty (zvláště poměr C/N), která má vliv na rozklad a zpřístupňování živin pro následnou plodinu.

Na několika místech ČR sledujeme, jak teploty vzduchu, na povrchu i pod povrchem půdy, ovlivňují růst a vývoj meziploidin či vyčerpání půdní vláhy. Také sledujeme poškození nízkými teplotami. Kromě jiného je cílem spolehlivěji predikovat dopad prvních pozdně letních či podzimních mrazů na různé druhy meziploidin z hlediska jejich agroklimatické rajonizace.

První pokles přízemních teplot k nule 16. října na ploše s meziploidinami v Ruzyni poškodil rostliny pohanky seté, a následný mráz v noci na 18. října i ve dvou metrech nad povrchem půdy (**obr. 1**) měl za následek vymrznutí rostlin pohanky (**obr. 2**). Další teplomilný druh, bér italský, nebyl po prvním poklesu teplot (16. 10.) zřetelně poškozený (**obr. 3A**), při výraznějším poklesu teplot (ze 17. na 18. 10.) byl nevratně poškozen (**obr. 3B**). Rostliny konopí setého přečkaly první mráz jen s mírným poškozením květenství. Bez viditelného poškození přežila dle očekávání hořčice, oves, jetel alexandrijský, vikev setá i svazanka vratičolistá (**obr. 2**). První mráz také zlikvidoval méně běžný mastňák habešský (*Guizotia abyssinica*), z čeledi hvězdčovitých, který tak může plnit ve směsích podobnou úlohu jako pohanka nebo bér (**obr. 4**).

Obr. 1 Průběh teplot vzduchu ve 2 m a v přízemní vrstvě (Ruzyně).

Obr. 2. Vymrzlé rostliny pohanky ve směsi se svazenkou (rostliny bez viditelného poškození) po prvních mrazech v Praze Ruzyni (foceno 23. 10.) (A), v Chrástanech (foceno 23.10.) (B) a v Lukavci (foceno 24. 10.) (C).

Obr. 3. Rostliny bérů po prvním poklesu teplot k 0 °C (16. 10. 2023) (A), silně poškozené (vymrzlé) rostliny bérů po výraznějším poklesu teplot ve dnech 17. a 18. 10 2023, foceno dne 23. 10. 2023 (B).

Obr. 4. Přemrzlý masťák s výdřelem předplodiny v Pacově 16. 10.

Ing. Jan Haberle, CSc.

Ing. Martin Káš, Ph.D.

RNDr. Ivana Raimanová, Ph.D.

Mgr. Michal Moulík

Ing. Pavel Svoboda

Za projekt QK21010308 (Efektivní systémy pěstování meziplodin využívající principy biotických intenzifikací)